

Dr. France Prešeren

Knjiga, ki sem jo prebrala ima naslov Zgodbe o Prešernu, saj govori o njegovem življenju in delu. Izšla je v založbi Mladika, leta 1993. Napisal jo je Janez Mušič. Knjigo je posvetil svojemu sinu Matjažu. Knjižna zbirka se imenuje Trepetlika.

Prešeren je na svet prišel 3. decembra leta 1800. Njegov oče Šimen je bil zelo zaskrbljen in se je gor in dol sprehajal med gospodarskim poslopjem in hišo. Ko je zaslišal jok iz kamre je takoj pohitel v hišo kjer so mu povedali da je fantek zdrav in tudi da se njegova mama dobro počuti. Nekaj dni po tem ko se je rodil ga je oče odnesel v Rodine kjer ga je krstil in kaplan Jakob Machtig ga je zapisal v krstne bukve. Ribičeva hiša v Vrbi je bila 3 največja v vasi od pesnikovem rojstvu. Prešeren kasneje opeva Vrbo kot podobo izgubljenega raja.

Mati Mina je bila ta čas v Vrbi najbolj izobražena, zato so ponavadi govorili da je pesnik pa materi podedoval razum pa očetu pa dobrosrčnost. Mati Mina je vse svoje otroke razen Franceta naučila brati in pisati. France je že s sedmimi leti odšel od doma v šolo v ribnico. Oče Šimen je ljubil kmetovanje in njegova želja je bila da bi vsaj enega od sinov vzgojil v duhu gorenjskega gruntarstva. Vendar se mu želja ni izpolnila. Ko so otoci odrasli je oče predal svoje posestvo svoji hčeri, vendar pa je bil njen mož zelo lahkomišen in nagle jeze, zato sta se mama Mina in oče Šimen odselila. Mama se je preselila v Šentrupert, kjer je dočkala smrt. Oče pa je odšel k svojemu bratu ki je bil kaplan na Skaručni. France je najkajkrat obiskal mamo ter očeta. Mamina poslednja želja je bila da bi bil tam njen prvi sin France. Napisala mu je pismo in ko ga je Prešeren bral se je razlokal.

Pesnik je imel 5 sester in 2 brata. Bil je 3 najstarejši otrok.

Mama in oče sta imela Franceta vedno za ljubljenega, ker se je po 2 deklicah rodil njun prvi sin. Že zelo zgodaj je kazal svojo bistrost in zato mu ni bilo treba tako kmalu poprijeti pa kmečkih opravilih. Ko je imel 7 let je pesnik zapustil svojo rojstno hišo in se z očetom odpeljal k svojemu staremu sticu Jožefu na Kopanj. Ker Kopanj šole takrat še ni imel ga je stari stric učil. Ko je videl njegovo nadarjenost je nečaka takoj vzljubil.

Jeseni leta 1810 ga je Jožef poslal v Ribniško trivialko ali osnovno šolo. Imela je 2 razreda. Stanovanje in hrano je Prešeren imel pri sudetskem učitelju. Temu je hrano in denar pošiljal Francetov stari stric, tako da je bil pesnik dobro preskrbljen. Imel je najboljši učni uspeh in na koncu vsakega leta so ga zapisali v zlate bukve. Vendar se pesnik ni preveč rad spominjal svojih let v Ribnici.

Stric Jožef se je zaradi nečakovega zelo dobrega uspeha odločil da ga pošlje na šolanje v Ljubljana. Tam je bil od leta 1812 do 1821. France se je zelo hitro učil. Bil je spreten v računanju. V vseh gimnazijskih razredih in kasneje na liceju, je bil odličnjak in je zato dobival bukve. Vendar se mu je pogosto godila krivica. Profesorji so velikokrat prisodili prvo mesto učencu Antonu Scheuchenstuelu čeprav si ga ni zaslužil. Bil je sin Ljubljanskega finančnega prokuratorja.

Večina sorodnikov ki so Francetu pomagali, predvsem pa mama in stric so želeli, da bi postal duhovnik. France pa si s Ker se je Prešeren hotel gmotno osvoboditi, je začel poučevati pa ljubljanskih družinah. V zadnjem letu šolanja v Ljubljani je veliko premišljeval o študiju na Dunaju. Ko je uspešno opravil zaključne filozofske izpite na liceji se je trdno odločil za študij na Dunaju. Konec oktobra leta 1821 se je peš odpravil na Dunaj. Prvo leto se pesniku ni dobro godilo. Začel se je izogibati prijateljem. Nameraval je oditi domov, kjer bi se učil za duhovnika. Matija Gollmayer ga je prepričal naj ne gre. Ob pomoči prijateljev je dil sprejet kot domači učitelj v zavodu Kinkowströma. Vendar pa France in bil zadovoljen z službo. Dajal je ključke nekemu učencu, s katerim sta bila do Prešernove smrti prijatelja. Ko so to ugotovili so ga teko odslovili. Kasneje se je preživljal z 30 goldinarji k mu jih je pošiljal stric.

France je bil samo 2 krat doma. Ko je bil v Ljubljani s ejo pogosto družil z Andrejem smoletom. Velikokrat sta zahajala v gostilno Jakoba Dolenca. Tam se je pesnik resno zaljubil v Zaliko dolenc. Oče je bil snubitvi naklonjen, Zalika pa franceta ni marala. Jeza in užaljenost sta prisustvovala da je nastala balada Povodni mož.

Prešeren je z odličnim uspehom opravil izpite in razglasili so ga za doktorja prava leta 1828. Najprej se je vrnil v Ljubljano, kjer ja dobil svojo prvo službo v pisarni dr. Leopolda Baumgartena. Leta 1832 se je Prešeren odločil da opravi odvetniški izpit, ki ga je tudi opravil. Ko se je vrnil nazaj v Ljubljano je zaprosil za samostojno odvetniško mesto, ki ga je dobil šele ko se je preselil v Kranj. Prešernov obraz je bil ovalen, imel je sive oči. Obrvi so bile košate, nos pa dolg in rahlo upognjen. Lasje so bili temno rjavi, nekoliko skodrani in gosti, navadno jih je nosil čez ovratnik ker jih ni rad strigel. Bil je čokat in imel je malo povešena ramena. Hodil je hitro in ko je bil vznemirjen je skoraj tekkel. Do tridesetega leta je bil zelo vtiek, šele kasneje se je začel rediti. Imel je taževe z svojim krojačem. Ta mu je nekoč rekel: " Za tako vitkega gospoda je težko šivati." Po štiridsetem letu se je Prešeren krojaču zdel že pre debel. Zato mu je dejal: "Za tako zajetnega gospoga je težko narediti obleko ki bi se mu prilegala." Pesnik ni veliko govoril. A ko je govoril je povedal veliko pametnega. V letih ko je bil Prešeren odvetnik je stanoval v 1. nadstropju nad gostilno Grič, kasneje Pekel. Veliko časa je preživel v gostilni in pomagal, ter zabaval goste. Pesnik je nekoč hotel preznovati Mtinovo nedeljo. Ker je vedel da bo drug dan imel "mačka" si je vzel 2 dni dopusta. Ko ga tretji dan ni bilo nazaj v službo, je hotel dr. Crobath izvedeti kje se potika.

Povprešal je mljašega pisarja ta pa mu uje odgovoril: "I, gospod pri Metki sedi." Brž je Crobath šel iskat Prešerna. Ko ga je našel, ga je vprašal: "Kako da te že tri dni ni v pisarno?"

"Svetega Martina preznujem!" mu je odgovoril pesnik. "Martin je samo eden ti pa praznuješ že tri dni." se je začudil odvetnik. Pesnik mu je hudomušno odgovoril: "Predvčerajšnjim sem preznoval svetega Martina-papeža, včeraj svetega Martina škofa, danes pa Martina lutra." Nato sta preznovala še dolgo v noč.

Pesniku je nekoč njegov prijatelj in šef dr. Blaž Crobath svetoval naj se poroči z njeogovo "kratkokrillko". Tako je imenoval svojo pestunjo Ano Jelovškovo, ker so ji bila vsa krila prekratka. Pesnik se je po tem

pogovoru res začel zanimati za Neti, kakor so jo imenovali. Spletla sta globoke vezi. Rodili so se jima trije otroci. Rezika, ki je kmalu po rojstvu umrla, Ernestina, ter Francelj. Pesniku je bilo zelo hudo ker svojih otrok ni mogel sam preživliti.

18. decembra se je Prešernu rodila drugorojenka Ernestina. Ko jo je prišel pogledat je dejal da je to njegova mala kuharica. Ker je bilo njeno ime, ki ji ga je dala mama, nemško, jo je Prešeren klical Tinka. Vedno ko je prišla k njem v Kranj, ji je dajal pecivo. Imel jo je zelo rad. Ani je rekel da bo sam vzgajal malo Tinko, vendar ji je že pri sedmih letih oče umrl. Pesnik je bil zelo radodaren. Ni bil ravno bogat, a otrokom je rad pomagal. Metal je drnar po cesti in gledal kako ga otroci pobirajo. To ga je veselilo. Imenovali so ga tudi dr. Fig, ker je otrokom vedno delil fige. Pesnik ni imel veliko prijateljev. Edina k stam največ pomenila stabila Matija Čop in Andrej Smole. Z Čopm sta bila velika prijatelja. Velikokrat sta se sestala v knjižnici. Na žalost pa je komaj 38 letni Čop 2. julija 1835 utonil. Ta novica je pesnika tako pretresla da je takoj odhitel v bolnišnico. Ni si mogel odpustiti da je odklonil kopanje z Čopom tistega popoldneva. Prepričan je bil da bi ga rešil. Tako je nastal del uvoda Krsta pri Savici v katerem je sonet posvetil ravno Matiji Čopu. Z Andrejem Smoleto sta se velikokrat zabavala na gradu Prežek. To so bili izredno redki veseli trenutki v Prešernovem življenju.

Pesniku je bila zelo všeč Primicova Julija. Skrivaj ji je pisal nedolžne zabdljivke. Julija je bila med najbogatejšini tedanjimi dediči. Zato so kmalu po tem ko je izšla prva pesnitev namenjena Juliji, vsi menili da se mu gre za njeno bogato doto. Njieni mami to nikakor ni bilo všeč. Julija se je kmalu zatem zaročila in kasneje poročila z bogatim Scheuchenstuelem.